

Prima instanță: Judecătoria Buiucani
Judecător: G. Moscalciuc
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecător: N. Vascan, E. Clim, I. Cotruță

Dosarul nr. 2ra-1623/14

Î N C H E I E R E

22 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Nicolae Clima
Iurie Bejenaru, Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Lazur Irina,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lazur Irina împotriva Asociației Presei Independente privind recunoașterea ca fiind responsabilă pentru acțiunile de hărțuire și victimizare de către directorul executiv Macovei Petru, și încasarea din contul Asociației Presei Independente, în beneficiul reclamantei Lazur Irina, a prejudiciului moral în sumă de 150000 lei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2013, prin care a fost menținută hotărârea judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 16 aprilie 2013, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 17 octombrie 2012, Lazur Irina s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva pârâtei Asociația Presei Independente privind recunoașterea acesteia ca fiind responsabilă pentru acțiunile de hărțuire și victimizare de către directorul executiv Macovei Petru, și încasarea din contul Asociației Presei Independente, în beneficiul reclamantei Lazur Irina, a prejudiciului moral în sumă de 150 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta Lazur Irina a indicat că a activat în perioada 15 octombrie 2010 - 25 iulie 2012 în calitate de coordonator programe la Asociația Presei Independente (API) a cărei director executiv este Petru

Macovei. Conform contractului individual de muncă nr. 47 și a fișei de post, directorul executiv API Petru Macovei îi era șef direct. Reclamanta cumula funcțiile și atribuțiile șefului Departamentului Studii și Analiză al API, la funcția de bază a coordonatorului programe, și printre funcțiile de bază efectua următoarele activități: participarea la întâlnirile cu reprezentanții finanțatorilor, evaluarea implementării proiectelor, având salariu de bază a funcției în sumă de 400 Euro, ceea ce constituia aproximativ 3724,42 lei, iar angajatorul în persoana directorului executiv putea prin ordin aparte oferi lunar adaosuri stimulative sau reduceri de penalizare.

Reclamanta Lazur Irina a invocat că majorarea salariului niciodată nu a fost decisă prin ordin, doar prin contabilitate, după primul salariu de 3724,42 lei, având aprobate de finanțatori câteva proiecte, salariul ei s-a dublat ajung și la 9000 lei pe lună.

Reclamanta Lazur Irina a menționat că la data de 28 mai 2012, în jurul orei 11.30, directorul executiv Petru Macovei a reacționat inadecvat la un document prezentat de reclamantă. La solicitarea reclamantei să i se prezinte observații clare de îmbunătățire a documentului, directorul a ridicat vocea și a insultat-o, iar la menționarea faptului că este persecutată de dânsul permanent în procesul de lucru și învinuită fără temei precum că nu-și îndeplinește atribuțiile de serviciu, directorul ia cerut să depună cerere de concediere. Pentru a nu continua conflictul, reclamanta a depus o cerere prin care a solicitat concediu din cont propriu pentru perioada 28 mai - 01 iunie 2012. Reclamanta susține că directorul i-a comunicat că nu intenționează să semneze cererea. Reclamanta a mai invocat că după prânz, în aceeași zi, a solicitat prin cerere scrisă concediu anual de odihnă, la care are dreptul conform Codului Muncii și de care nu a beneficiat în ultimii doi ani. Reclamanta a dorit înregistrarea oficială a cererii deoarece reacția ostilă a directorului îi dădea de bănuț că aceasta nu va fi examinată. Contabilele pârâtei Asociația Presei Independente, Zinaida Petru și Irina Andros au refuzat să înregistreze cererea, făcând referire la faptul că directorul trebuie să o semneze și ulterior să emită ordin în acest sens. Susține reclamanta, când a solicitat directorului înregistrarea cererii pentru acordarea concediului anual, acesta din urmă a ridicat vocea la ea, a amenințat-o cu reducerea salariului și ia solicitat să depună cerere de concediere din proprie dorință. Ambele exemplare a cererii pentru acordarea concediului anual au fost rupte și aruncate la podea de director. Reclamanta a exprimat intenția de a telefona președintele pârâtei Asociația Presei Independente, Lucia Bacalu, pentru a-i comunica despre atitudinea directorului la adresa ei și drept rezultat a fost numită cu cuvinte necenzurate și înjositoare. Reclamanta mai susține că în timpul discuției respective era așezată pe scaun și odată ce la ordinul directorului de a ieși din birou, dânsa nu s-a mișcat din loc, acesta a apucat-o violent de mâini și cu forța a scos-o afară încuind ușa după ea, sechestrând-i lucrurile personale în sediul organizației.

În cererea de chemare în judecată a reclamantei Lazur Irina se mai indică că la 31 mai 2012, reclamanta a depus o cerere repetată de acordare a concediului pentru 01 - 15 iunie 2012, de această dată neplătit, din motiv că la 28 mai 2012 între ea și directorul pârâtului a avut loc un conflict de muncă. Cererea i-a fost satisfăcută însă directorul pârâtei a aplicat pe cerere următorul înscris „se acordă concediu la cerere, fără legătură cu motivul invocat de angajată”.

Reclamanta Lazur Irina a mai indicat că la 04 iunie 2012 pe pagina de internet a API <http://api.md> a fost plasat un anunț conform căruia API angaja persoană la funcția ocupată de reclamantă - coordonator de programe. Cu privire la aceste fapte a fost sesizată Inspekția Generală de Stat al Muncii (privind neacordarea concediului anual conform Codului Muncii), procuratura și poliția (privind violența fizică și injuriile adresate reclamantei) și Consiliul API privind hărțuirea față de reclamantă cu crearea atmosferei ostile, umilitoare și degradante de lucru prin acțiunile directorului executiv. Inspekția Muncii prin scrisoarea din 27 iunie 2012 confirmă faptul că din 15 octombrie 2010, ziua angajării reclamantei, i-a fost negat dreptul la concediu anual de odihnă, deși a depus cereri pentru a-i fi acordat acest concediu, cel puțin, la 22.06.2011, 17.11.2011, 12.12.2011 și 27.12.2010.

Reclamanta Lazur Irina a mai indicat că ca rezultat al plângerii adresate organului de poliție, directorul pârâtei Asociația Presei Independente a fost somat la poliție să dea explicații în perioada 01-16 iunie 2012, iar ulterior s-a luat decizia de a fi atras la răspundere contravențională pe 20 august 2012 conform art. 69 alin (1) Cod Contravențional pentru injurie la adresa reclamantei, fiindu-i aplicată o amendă în sumă de 20 unități convenționale. Revenind din concediul neplătit, la ședința personalului din 18 iunie 2012, reclamanta este anunțată public de director că a fost înlăturată de la gestionarea câtorva proiecte, fiindu-i lăsate doar două - proiectul cu AED Moldova, consolidarea capacităților de studii și analiză ale API și cel cu Fundația Soros, reflectarea fenomenului discriminării în presa locală cu remunerarea corespunzătoare, adică micșorată de la aproximativ 9000 lei la 2576,39 lei, achitați pe 18 iunie 2012. Reclamanta susține că imediat a comunicat că nu este de acord cu această decizie a directorului, fapt indicat și în procesul-verbal al ședinței. La dezacordul reclamantei directorul nu a reacționat și acesta nu a fost examinat.

În cererea de chemare în judecată se mai indică că la 25 iunie 2012, reclamanta a sesizat președintele și vicepreședintele API despre acțiunile de hărțuire și intimidare la adresa sa din partea directorului, care au creat atmosferă ostilă de lucru constituind o formă de discriminare pe criteriul de sex și victimizare, și anume: înlăturarea din proiecte, reducerea salariului, presiune sistematică de a depune cerere de concediere, scoaterea funcției ei la concurs cu angajarea unui bărbat pe când era în concediu, reducerea posibilității de elaborare a programelor noi, este luată în derâdere de director în prezența

colegilor săi, lezarea reputației profesionale și lezarea demnității de femeie. În răspunsul din 04 iulie 2012, reclamanta este informată de președinte și vicepreședinte că acțiunile directorului descrise în plângere sânt legale, conform Regulamentului de activitate a pârâtului și fișei dânzei de post, iar pretențiile și solicitările reclamantei neîntemeiate. La 24 iulie 2012, reclamanta a depus cerere de demisie, în care explică decizia prin acțiunile de hărțuire și victimizare a directorului, angajarea altei persoane pentru funcția ei - a unui bărbat, și eșecul organelor de conducere a pârâtului de a soluționa situația apărută contrar obligațiunilor sale. Prin cererea de demisie reclamanta a căutat să pună capăt hărțuirii și victimizării sale, precum și încasarea plăților pentru concediu, care pârâtul îi datora și de care ea a avut nevoie odată ce de trei ori i-a fost micșorat salariul.

Reclamanta Lazur Irina, consideră că pârâta Asociația Presei Independente, urmează să repare prejudiciul moral cauzat ca urmare a hărțuirii și a victimizării la care a fost supusă.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 16 aprilie 2013, a fost respinsă cererea de chemare în judecată a reclamantei Lazur Irina împotriva pârâtei Asociația Presei Independente privind recunoașterea pârâtei ca fiind responsabilă pentru acțiunile de hărțuire și victimizare de către directorul executiv Macovei Petru, și încasarea din contul pârâtei în beneficiului reclamantei a prejudiciului moral în sumă de 150 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2013 a fost respins apelul declarat de către Lazur Irina și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 16 aprilie 2013.

La 03 martie 2014, Lazur Irina a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2013 și a hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 16 aprilie 2013 cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că instanțele judecătorești la judecarea cauzei au interpretat și au aplicat greșit normele de drept material și procedural. Recurenta a reiterat motivele de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 09.01.2014 (f.d. 77 vol. II), iar recurenta a recepționat copia acestei decizii la 15.01.2014, recursul se consideră declarat în termen.

La 13 mai 2014, Asociația Presei Independente a prezentat referință pe marginea recursului declarat, solicitând respingerea acestuia.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii și referința

prezentată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Lazur Irina nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurenta nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Cu referire la argumentul recurenteii privind aplicarea eronată de către instanțele judecătorești a normelor de drept material, Colegiul menționează că în cererea de recurs nu se indică prin ce s-a manifestat aplicarea eronată a normelor de drept material și din care circumstanțe aceasta rezultă. Colegiul reține că acest argument a recurenteii poartă caracter pur declarativ.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În acest sens, completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a

îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991*), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Lazur Irina ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursul declarat de către Lazur Irina se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Nicolae Clima

Judecătorii:

Iurie Bejenaru

Ion Druță